

YAPRAK GÜBRELER

Şekline Göre Yaprak Gübreleri: Sıvı yaprak gübreleri, granüle yaprak gübreleri. İçerdiği Besin Elementlerine Göre Yaprak Gübreleri: Yalnız makro besin elementi içeren yaprak gübreleri (AZOT (N), FOSFOR (P), POTASYUM (K)), yalnız mikro besin elementi içeren yaprak gübreleri (DEMİR, ÇİNKO, BOR, BAKIR, vb.). Bünyesinde hem makro hem de mikro besin elementlerini içeren yaprak gübreleri: AZOT, FOSFOR, POTASYUM, DEMİR, ÇİNKO, BOR, BAKIR, vb. kullanılmalıdır.

HASTALIK VE ZARARLILAR

Bölgemizde en çok rastlanan buğday hastalıkları:

- Pas hastalıkları (sarı pas, kahverengi pas, kara pas)
- Kök ve boğaz çürüklüğü
- Septoria, Fusarium, Sürme, Rastık

Zararlılar: Bölgemizde en çok rastlanan buğday zararlıları: Ekin kurdu (zoprus), Süne.

HASAT VE HARMAN

Buğday, biçerdöver, tırpan ve orakla hasat edilebilir. Hasat zamanının seçiminde dane dökme, ürünlerdeki su oranı, makinelerin çalışabilme durumu göz önüne alınmalıdır. Biçerdöverle yapılan hasatta danedeki su oranı %13-15 arasında olmalıdır. Buğday tohumu, yabancı ot tohumlarından, taş ve topraktan arındırmak için selektörden geçirilmelidir. Ambar olarak kullanılacak yerler rutubetsiz, kuru, havadar ve aydınlık olmalıdır. 1 ton ürün için 1,5 m3 yer ayrılmalıdır. Depo için en iyi ısı derecesi +4 °C'dir.

VERİM

Bölgemizde kuru koşullarda buğday verimini etkileyen en önemli faktör, yıllık yağışlar ve bunların buğdayın yetiştirme süresi içerisindeki dağılışıdır. Genellikle Mart ve Nisan aylarındaki yağışlar, o yılki buğday verimini olumlu ve olumsuz yönde etkilemektedir.

TARIMSAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Tel:0 (414) 318 51 00 Fax: 0(414) 316 08 62

Whatsapp : 0530 843 50 78

Yusuf Paşa Mah. 11 Nisan Fuar Cad. No:1

Eyyübiye / Şanlıurfa

www.sanlıurfa.bel.tr

**ŞANLIURFA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

TARIMSAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

TARIMSAL EĞİTİM VE YAYIM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

BUĞDAY YETİŞTİRİCİLİĞİ

OCAK 2025
YAYIM NO: 03

BUĞDAY YETİŞTİRİCİLİĞİ EKİM

Buğday ekimi bölgemizde genellikle 15 Kasım - 15 Aralık tarihleri arasında yapılmalıdır. Ekimde geç kalınmamalıdır. Buğdayda minimum çimlenme sıcaklığı 3-5 °C civarındadır. Buğday mibzerle ve serpme yapılarak ekilebilir. Ekimden önce tohum ilaçlaması mutlaka yapılmalıdır. 1 m²'deki bitki adedi, sulanabilir arazilerde 550-600 arasında olmalıdır. 1 m²'deki bitki adedi, kuru şartlarda 350-400 arasında olmalıdır. Tohum ekimi derinliği 4-6 cm arasında olmalıdır. Erken Ekim Zamanı: 15 EKİM - 15 KASIM arası; Normal Ekim Zamanı: 15 KASIM - 15 ARALIK arası; Geç Ekim Zamanı: 15 ARALIK - 15 OCAK arası. En yüksek verim, normal ekim zamanında ekilen buğdaylardan alınmıştır. Geç ekim yapılan yerlerde %15-31 oranlarında verim düşüşleri yaşanmıştır.

Buğdayların ekim zamanlarına göre tahmini kardeşlenme zamanları: İlimizde; erken ekilen buğdaylar ARALIK ayında, normal ekim zamanında ekilen buğdaylar OCAK ayında, geç ekilen buğdaylar ise ŞUBAT ayında kardeşlenme yaparlar. Bölgemizde en soğuk geçen kış ayı OCAK ayı olduğu için, bu ay buğdayların en iyi oranda kardeş çıkardığı aydır. Erken ya da geç ekilen buğdaylarda kardeşlenme oranı düşmekte, dolayısıyla verim de azalmaktadır. Erken ekilen buğdaylar OCAK - ŞUBAT aylarında sapa kalkarlar. Bu dönemde 0 °C'de soğuktan zarar görürler. Oysa normal zamanda ekilen buğdaylar kardeşlenme döneminde olduğu için -3°C'deki soğuklardan bile zarar görmezler. Erken ekilen buğdaylarda kışın ılık geçmesi halinde hızlı büyüme görülür. Hızlı büyümenin sonucunda yatmalar oluşur ki bu da verimi olumsuz etkiler. Hastalık ve zararlılar ilk önce erken ekilen buğdaylarda görülür.

Erkenci bir buğday çeşidi erken ve sık ekilirse, azotlu gübre fazla uygulanırsa yatmalar görülür. Bu yatmalar verimi düşürür. Orta erkenci buğday çeşitleri normal ekim zamanında, tavsiye edilen sıklıkta ekilirse ve azotlu gübre de tekniğe uygun verilirse dekara verimde artışlar olacaktır.

SULAMA

Buğday bitkisinin suya ihtiyaç duyduğu ve en fazla su tükettiği dönemler, sapa kalkma, başaklanma başlangıcı ve süt oluşumunda olmak üzere üç kez sulanmalıdır. Ancak suyun pahalı ve kıt olduğu yer ve durumlarda, bir defa sulamaya olanak verilebiliyorsa sulama başaklanma başlangıcında yapılmalıdır. Eğer buğday ekim mevsiminde çıkış için toprakta yeteri kadar nem yoksa ve mevsim itibarıyla kurak geçiyorsa, ekimde de sulama yapılmalıdır. Sulamalar toprağın 90 cm'sinin ıslanması şeklinde yapılmalıdır.

GÜBRELEME

Buğdayda dengeli bir gübreleme yapmak için gübre mutlaka toprak tahlilleri sonucuna göre atılmalıdır. Buğdaylara bölgemizde saf madde olarak dekara 6-8 kg Fosfor, 16-18 kg N (Azot) kullanılmalıdır. Fosforlu gübrenin tamamı ekimle birlikte verilmelidir. Azotlu gübrenin 1/3'ü ekimle birlikte, 1/3'ü kardeşlenme döneminde, 1/3'ü sapa kalkma döneminde verilmelidir. Gübreleme yapmadan önce aşağıdaki konulara dikkat etmemiz çiftçilerimizin ve ülke ekonomimizin yararına olacaktır: Toprağımızın tekniğine uygun şekilde tahlilini yaptırmalıyız. Kireci düşük asidik yapıdaki topraklarda Kalsiyum Amonyum Nitrat (%26 CAN), pH'sı 7 civarında olan topraklarda ise üst gübre olarak ÜRE, %26 Amonyum Nitrat; taban gübresi olarak kompoze 18-46-0 en uygun gübredir. Çünkü bu şekilde buğdayın ihtiyacı olan Fosforun tamamı, Azotun ise 1/3'ü karşılanmış olur. Buğdaylarda üst gübre atıldıktan en az 15 gün yağmur yağmazsa, atılan gübrenin en fazla %26'sını bitkiler alır. Kalan %74'ü gaz olarak havaya karışır. Üst gübre atıldıktan sonra 1-2 gün içinde yağmur yağarsa, atılan gübrenin %96'sını bitki alır. Buğdaylarda üst gübre olarak kullanılan gübrelerde gaz olarak havaya uçma en fazla üre gübresinde, ondan sonra ise %33 Nitratta ve en az ise %26 Nitrat gübresinde olur.

